

MINUTA
reuniunii nr. 5 a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Tranziție Justă

Galați, 01 PTJ/ADR Sud-Est

Prezentare generală

În data de 05-06 decembrie 2024 a avut loc cea de a cincea reuniune ordinară a Comitetului de Monitorizare a Programului Tranziție Justă (CM PTJ) 2021 – 2027, eveniment care a fost organizat în Galați, în cadrul Sălii Mari a Consiliului județean Galați.

La reuniune au participat un **număr de 40 membri/supleanți, respectiv 20 online și 20 fizic**, precum și invitați reprezentând MIPE, ANOFM, Consiliul Județean Gorj, Consiliul Județean Galați, *prefectura Galați, Greenpeace România, Asociația Be-Teen Association, Azomureș SA, Asociația Alături de Voi, Liberty Galați*.

Comisia Europeană a fost reprezentată de domnul KASPRZYK Krzysztof, director adjunct în cadrul Direcției Generale de Politică Regională și Urbană (DG REGIO) și domnul Marco MIGLIARA, **director de program în cadrul Direcției Generale de Politică Regională și Urbană**.

Reuniunea a fost moderată de doamna Svetlana Gomboș, director general Direcția generală tranziție justă și competitivitate economică, în calitate de Președinte al Comitetului de Monitorizare.

Cuvânt introductiv

În cuvântul introductiv, **domnul secretar de stat Stelian BĂRĂGAN**, coordonator al Programului Tranziție Justă, a făcut referire la eforturile susținute ale celor 5 ADR-uri pentru un procent ridicat de contractare, în linie cu graficul agreed cu Comisia Europeană și a precizat faptul că pentru apelul destinat IMM-urilor, contractarea se află la 50%. De asemenea, a menționat că sunt elaborate și supuse dezbaterii în această reuniune metodologia pentru parcuri industriale, întreprinderile sociale și nu în ultimul rând pentru dotarea și modernizarea centrelor regionale de formare și ocupare.

Cuvânt introductiv au avut **domnul Costel FOTEA**, președinte Consiliul Județean Galați, **domnul KASPRZYK Krzysztof**, reprezentant DG REGIO, **domnul Ciprian Manea**, secretar de stat în cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, **doamna Andreea Naggar**, prefect al municipiului Galați, fiecare subliniind importanța deciziilor prezentei reuniuni, respectiv adoptarea liniilor semnificative cuprinse în metodologii, în vederea elaborării unor documente corespunzătoare, actualizate și care să creeze condiții pentru un real sprijin în regiunile PTJ.

Doamna Andreea Naggar a făcută precizarea că Agenda Comitetului de Monitorizare cuprinde măsuri așteptate atât de autoritățile locale cât și de mediul de afaceri, cu atât mai mult cu cât sunt

Metodologii dezvoltate pentru sprijinirea micro-întreprinderilor, întreprinderilor sociale, infrastructura de afaceri, investiții care sprijină obiectivele unei tranziții juste pentru aceste regiuni.

Elemente organizatorice

Doamna Svetlana Gomboș, director general în cadrul Direcției generale tranziție justă și competitivitate economică a supus la vot aprobarea agendei prezentei reuniuni. Cvorumul a fost întrunit, iar Agenda reuniunii actuale a fost aprobată cu majoritate de voturi.

De asemenea, doamna Gomboș a supus la vot Minuta reuniunii precedente din data de 09.07.2024, care a fost aprobată în unanimitate.

Stadiul implementării PTJ 2021-2027 - apeluri lansate și progres în contractare

Lansări apeluri

Doamna Gomboș, director general, a prezentat stadiul implementării PTJ și a precizat faptul că, există un total de 17 apeluri lansate, din care 7 apeluri competitive închise, 7 apeluri necompetitive deschise, cu o contractare de aproape 50%. Dintre apelurile deschise, nu există cereri de finanțare depuse în cadrul apelului de proiecte destinat capacității AJOFM/ANOFM. Valoarea totală a celor 17 apeluri este de 961 milioane de euro, ceea ce înseamnă aproximativ 38% din alocarea totală. Luând în considerare aceste cifre, **doamna Gomboș** apreciază ca justificată atenționarea Comisiei cu privire la riscul foarte mare de dezangajare și a menționat că, având în vedere că apelurile nu au fost lansate, cheltuielile nu au fost generate, declarațiile către Comisie nu au fost transmise pentru a contribui la diminuarea riscului automat de dezangajare. De asemenea, a precizat că, în acest moment se află în consultare publică ghidul destinat ecologizării siturilor contaminate, cu scopul decontaminării și eventual repunerii în circuitul socio-economic al clădirilor din zona respectivă, clădiri industriale sau nu numai. Până la finalizarea perioadei de consultare (29 noiembrie 2024) au fost înregistrate 3 solicitări/observații, cele mai multe solicitări provin din județul Hunedoara. Doamna Gomboș a menționat că se dorește deschiderea acestui apel până la sfârșitul anului.

În ceea ce privește Ghidul destinat microîntreprinderilor, a fost făcută precizarea ca acesta va fi îmbunătățit față de apelurile pentru IMM-uri, prin eliminarea pe cât posibil a constrângerilor care limitează mediul privat la accesarea acestor fonduri.

Contractare proiecte

Doamna Gomboș a menționat faptul că în acest moment există 125 de contracte în etapă de precontractare. Proiectele depuse reprezintă 163% față de alocarea totală, acest procent nefiind unul asigurator. Doamna Gomboș a subliniat faptul că, din experiența programărilor anterioare este nevoie de o rată de depunere și de contractare mult mai mare pentru ca la finalul implementării programului absorbția să fie integrală.

Ca atare, luând în considerare specificul fiecărui județ, se dorește o colaborare intensă cu fiecare regiune în parte, acoperită de PTJ, pentru identificarea și înțelegerea problemelor din teritoriu, cu scopul de a stabili criterii coerente care să conducă la un grad ridicat de absorbție pentru alocările existente. De asemenea, în ceea ce privește calitatea proiectelor, doamna Gomboș a menționat că aceasta este determinantă pentru implementarea și finalizarea proiectelor, dar și faptul că aceste proiecte pot fi în același timp un factor de decizie pentru viitoarele alocări ale următoarei perioade de programare. În cazul în care finanțarea contractării va fi sub nivelul apelului, vor fi luate decizii cu privire la utilizarea ulterioară a fondurilor, fie prin redeschiderea unui apel cu același scop, fie prin direcționarea acestora către alte intervenții oportune pentru aceste județe.

Asistență tehnică - a fost menționat faptul că toate Organismele Intermediare și toate Consiliile Județene au depus cerere de finanțare. Inclusiv Autoritatea de Management are un proiect depus și aprobat. Proiectele depuse sub valoarea alocării sunt cele din Gorj și Valea Jiului.

Dezvoltarea întreprinderilor și antreprenoriatului

Doamna Gomboș a menționat că, în acest moment, există un număr de 170 proiecte contractate, iar gradul de contractare este diferit la nivelul regiunilor PTJ. În acest moment a fost aprobată supracontractarea pentru apelurile de proiecte din regiunea Sud-Vest-Oltenia, atât pentru Dolj, cât și pentru Gorj. Există o solicitare de la Sud-Muntenia pentru supracontractare, fundamentată prin analiza transmisă, pentru care AM urmează să decidă.

Au urmat intervenții din partea reprezentanților: Consiliul Județean Hunedoara, ADITI Valea Jiului, ADR Centru, Consiliul Județean Dolj, ADR Sud-Vest Oltenia , intervenții în cadrul cărora au fost prezentate opinii asupra deciziei de supracontractare, au fost discuții punctuale despre gradul de contractare și proiectele depuse, inclusiv aspectul prelungirii până la 180 de zile a perioadei de finalizare a contractării peste perioada inițială, despre posibilitatea de a prelungi perioada de depunere a autorizațiilor de construcție cu 3 luni, în cadrul apelului de proiecte destinat IMM-urilor, față de prevederile GS referitoare la termenul de maxim 6 luni după semnarea contractului pentru depunerea autorizațiilor (prevedere care condiționează rezilierea contractului). Doamna Gomboș a precizat că propunerea de prelungire a termenului va fi analizată și, după caz, se va proceda la emiterea unui corrigendum pentru modificarea ghidului solicitantului și la modificarea în consecință a modelului de contract de finanțare.

În continuare, doamna Gomboș a prezentat situația contractelor semnate și a celor din etapa de contractare. În ceea ce privește cheltuielile la nivelul programului, a fost menționat faptul că există cheltuieli care au fost generate în implementare, iar în declarația de cheltuieli și în aplicația de plată care va fi transmisă Comisiei este înregistrată suma de 1,95 milioane de EURO. La nivelul Autorității de Management s-a decis, ca urmare a analizei efectuate, declararea cheltuielilor în circa 2 luni. Se dorește accelerarea procesului de contractare, cu scopul generării de cheltuieli, la fel și înțelegerea și abordarea similară a proceselor de evaluare și contractare între OI și AM.

Dintre participanții online, a luat cuvântul doamna Eliza Barnea din partea BankWatch România care a menționat importanța resurselor din asistență tehnică, cruciale la nivelul consiliilor și grupurilor de lucru pentru activitățile de comunicare și de conștientizare în ceea ce privește oportunitățile PTJ. În contextul discuției cu privire la importanța asistenței tehnice pentru regiunile acoperite de PTJ, doamna Gomboș a reiterat importanța calității și maturității cererilor de finanțare depuse, și a precizat că au existat situații în care cererile de finanțare au trebuit revizuite pentru a fi conforme cu prevederile ghidului solicitantului, dar și faptul că, cererile de finanțare trebuie să îndeplinească criteriile de corectitudine, de corelare, astfel încât să poată fi aprobate.

Domnul KASPRZYK Krzysztof, director adjunct DG REGIO a intervenit și a subliniat în primul rând, urgența angajamentului de trimitere a tuturor documentelor necesare finalizării procesului de contractare în termen de 2 săptămâni (până la finalul lunii decembrie 2024) sau de asigurare a unor explicații foarte bine fundamentate în caz de întâzieri. Al doilea aspect menționat a făcut referire la angajamentul ADR-urilor de a finaliza contractarea până la sfârșitul anului în curs.

A urmat un dialog între **reprezentanții consiliilor județene** și **ADR-uri**, pe subiecte de natură tehnică semnalate în procesul de evaluare și contractare sau referitoare la plăți. **Domnul Adrian Mariciuc, director general adjunct ADR Vest** a intervenit și a făcut câteva precizări privind actualitatea cifrelor prezentate. În acest sens a menționat faptul că, la nivelul județului Hunedoara sunt două apeluri de proiecte deschise, unul pentru regiunea ITI și unul pentru cealaltă parte a teritoriului PTJ. În cazul apelului pentru ITI, au fost depuse **36 de proiecte** dintre care 6 sunt contractate, 2 sunt respinse, 4 sunt retrase, deci un total de **12 proiecte finalizate** într-o formă sau alta. Pentru diferența de **24 de proiecte în lucru**, 23 sunt în proces de contractare, 3 contracte trimise la AM, iar restul de 21 urmând a fi trimise până la sfârșitul acestei luni cu mențiunea că există risc real ca patru din cele 21 să fie respinse în etapa de contractare din diverse motive.

De asemenea, **domnul Mariciuc** a precizat faptul că, până în acest moment au fost depuse 112 proiecte cu o valoare de aproape 1 miliard de lei nerambursabili, în contextul în care regiunea are o alocare de 656 de milioane, ceea ce înseamnă o depunere de 151%. Există 19 contracte semnate, care reprezintă 20,7% din zona de nerambursabil. Alte 5 contracte sunt la AM, iar gradul de contractare ar crește la 31% dacă se vor contracta. Sunt alte 22 de proiecte în proces de contractare, cu ajutorul cărora se va ajunge la un grad de contractare de 61%. Alte 10 proiecte se află în stadiul de evaluare tehnică și financiară. În condițiile de eligibilitate a celor 10 proiecte menționate, pentru județul Hunedoara se poate atinge un grad de contractare de 130%.

Domnului Lucian Naum – AMCOR intervine și adresează o întrebare referitoare la tabelele privind contractarea la nivelul apelurilor, întrebare la care doamna Gomboș explică faptul că menționarea unui beneficiar în cadrul unei liste sau altelea nu are efect asupra acestuia și acorda asigurări asupra faptului că procesele se vor flexibiliza astfel încât proiectele evaluate cu punctaje care pot conduce în procesul de contractare să fie și semnate, că se vor face toate diligențele pentru trecerea acestora în faza de implementare, păstrând astfel toate eforturile depuse în procesele anterioare.

Ghidul solicitantului sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Domnul Marco MIGLIARA, director de program, DG REGIO intervine și își exprimă îngrijorarea în ceea ce privește întârzierile înregistrate în cazul actualizării și elaborării metodologiilor și criteriilor de evaluare și selecției a proiectelor PTJ. De asemenea, pentru ghidul solicitantului destinat ecologizării și remedierii siturilor contaminate, domnul **MIGLIARA**, face recomandări de verificare și corectare a liniilor directoare referitoare la eligibilitatea investițiilor în gaz natural care să înlocuiască sistemele care să folosească combustibil fosil și exprimă dorința ca lansarea apelului să nu mai fie întârziată. Domnul **MIGLIARA** face referire la nevoia urgentă de a stabili cum se va extinde metodologia (domeniul de intervenție) pentru a deservi nevoilor, dar și referiri asupra faptului că, în iulie 2025 s-a convenit lansarea unui apel pe baza unor linii directoare aprobate la nivelul metodologiei prezentate în acea reuniune și bineînțeles la respectarea principiului ”poluatorul plătește”. Domnul **MIGLIARA** a subliniat necesitatea unei verificări riguroase a documentelor transmise spre consultare cu serviciile COM, și nu așteptarea din partea Comisiei de validare și revalidare ale acestora. De asemenea, atrage atenția asupra faptului că Autoritatea de Management este pe deplin responsabilă în fața auditorilor viitoare și asupra datoriei aprobării unei alte versiuni a metodologiei pentru un viitor apel, care să răspundă nevoilor exprimate în trecut și prezent și în consultările publice.

METODOLOGII

Metodologia sprijin pentru dezvoltarea și dotarea centrelor de formare profesională

Doamna Alina Bănoiu, consilier coordonator compartiment gestionare program/AM continuă cu prezentarea metodologiilor

Conform agendei reuniunii, este discutată metodologia pentru apelul destinat dezvoltării și dotării centrelor de formare profesională din cadrul sau în subordinea AJOFM-urilor. Este făcută precizarea că acest apel reprezintă un apel de tip necompetitiv, subsecvent celui deschis pentru întărirea capacității AJOFM de asigurarea măsurilor de formare și ocupare a forței de muncă regională/locală. Scopul celor două apeluri este de a pregăti AJOFM-urile din regiunile Programului de Tranziție Justă pentru întâmpinarea provocărilor legate de măsurile active de ocupare, formare și orientare a persoanelor afectate de tranziția, transformarea economică din regiunile vizate. Valoarea totală a apelului este de circa 80 de milioane de euro. Acțiunile sprijinite sunt reprezentate de lucrări de reabilitare, lucrări de dotare și modernizare a infrastructurii hard, înțelegând prin aceasta dezvoltarea construcțiilor existente modernizarea, extindere acestora. Iar cea de a doua componentă este axată pe dotarea acestor centre cu echipamente specifice menite să crească gradul de accesibilizare a populației la servicii publice de formare profesională și de a diversifica serviciile publice necesare la nivelul regiunii, astfel încât să răspundă cât mai bine nevoilor identificate în apelul de proiecte deja deschis pentru AJOFM. Prezentarea a continuat cu enunțarea criteriilor de eligibilitate și aspecte tehnice. Au fost purtate discuții și formulate observații,

propuneri, întrebări și răspunsuri referitoare la aspecte și elemente ale Anexelor 1 și 2 (grile de evaluare), atât din sală cât și din online.

De menționat intervenția domnului Alexandru Kelemen, ITI Valea Jiului, care prezintă câteva elemente despre realitatea din teritoriu și propune o redimensionare a fondurilor alocate, în sensul diminuării sumei de la 15 la 12 milioane de euro. Mai mulți participanți din sală și online au apreciat că valoarea alocării este prea mare pentru acest apel.

Referitor la alocarea din metodologie, **doamna Bănoiu** face precizarea că sumele sunt preluate dintr-o metodologie anterioară aprobată de către membrii CM în cadrul reuniunii din 2023.

Față de cele discutate pe acest subiect, **domnul Migliara** apreciază propunerea și modul de abordare, dar cu recomandarea ca eventuale redimensionări de fonduri alocate să fie făcute în viitor și nu aplicate pentru această metodologie.

Doamna Gomboș propune trecerea în revistă a tuturor elementelor din cadrul metodologiei discutate și asupra cărora sunt de acord toți participanții metodologiei cu privire la cuprinderea unui criteriu destinat verificării documentelor care stau la baza investiției (ex. proiectul tehnic), la stabilirea unui procent de 10% pentru cheltuielile destinate dotării centrelor, un procent de 5% pentru cheltuielile cu consultanța la nivelul proiectului, dar și cu privire la necesitatea unei analize realizate la nivelul ANOFM/AJOFM pentru numărul de persoane care trebuie să fie recalificate în regiunea respectivă, în vederea justificării investiției în reabilitarea centrului.

Domnul Migliara intervine și reiterează importanța condiționării accesului la finanțare oferită de acest apel, de participarea beneficiarului în cadrul celui alt apel, destinat capacitării serviciilor de formare oferite de AJOFM/ANOFM, aspect nediscutat. Acesta apreciază că, în acest context pentru serviciul public de formare se înțelege extinderea și îmbunătățirea facilităților disponibile, capacitatea centrelor de a pregăti infrastructura generală pentru a face față unui număr mare de persoane. Intervențiile prezentului apel sunt complementare în apelul Sprijinirea capacității AJOFM - prin care enunțăm serviciile pe care AJOFM urmează să le furnizeze în aceste centre, în baza metodologiei de identificare și profilarea nevoilor. Este nevoie de criterii clare cu privire la accesul la finanțare condiționat obligatoriu de elementul de capacitate, iar în metodologia prezentată se presupune că există complementaritate, dar nu este clar. Pentru exemplificare, domnul Migliara a menționat că, poate exista situația unei agenții AJOFM care nu creează un parteneriat, nu are un plan pentru capacitate și nu furnizează formare conform nevoilor, dar care poate obține acest sprijin de modernizare, situație în care, de fapt, se pierde partea cea mai importantă, și anume formarea în vederea creșterii ocupabilității persoanelor afectate de tranziție. În concluzie, domnul Migliara a menționat că acest aspect trebuie să fie bine evidențiat în metodologie, sprijinul fiind condiționat de selecția beneficiarilor în cadrul apelului în desfășurare pentru întărirea capacității AJOFM (eligibilitate ca urmează a fi cuprinsă în Metodologie și se referă la condiționarea sprijinului de aprobarea și după caz semnarea cererii de finanțare pentru apelul destinat AJOFM masuri active, apel deschis)

În încheierea discuțiilor pe acest subiect, doamna Gomboș a concluzionat faptul că varianta finală a metodologiei pentru dezvoltarea, dotarea, modernizarea centrelor de formare profesională modificată în sensul celor discutate în cadrul acestei reuniunii, va fi transmisă către Comisie pentru observații, iar ulterior va fi pusă în procedură de consultare și de aprobare de către membri CM prin procedura scrisă.

Metodologia sprijin pentru infrastructura de afaceri: parcuri industriale/tehnologice

Doamna Svetlana Gomboș deschide partea a doua a ședinței și anunță participarea online a doamnei Iva MARIC, DG REGIO, care dorește să intervină în cadrul discuției destinate Metodologiei pentru sprijinirea infrastructurii de afaceri.

Pentru Metodologia și criteriile de selecție destinate sprijinirii infrastructurii de afaceri (parcurile industriale și/sau tehnologice) a fost **invitat domnul Doru Obadă** pentru prezentarea modificărilor legate în mod special de aspectele referitoare la parteneriatul propus în cadrul acestei metodologie.

Domnul Obadă apreciază că acest apel este unul foarte important, iar formula care este pusă în dezbatere pentru a decide împreună cu membrii CM, este centrată pe existența și utilizarea resurselor deja existente în care s-au investit sume de bani, adică acele site-uri denumite parcuri industriale/tehnologice sau pur și simplu spații generoase din punct de vedere al resurselor și de infrastructură. Acesta menționează că apelul este unul competitiv cu alocări pentru fiecare regiune. Se propune a fi finanțate acele inițiative în comun, cu cel puțin doi parteneri, adică bilateral, trilateral sau și mai mult, fără a impune o limită în acest sens. Se dorește o metodologie coerentă și realistă, aplicabilă în afaceri. Plecând de la presupunerea că este probabil ca un IMM tânăr să nu poată dezvolta un plan de afaceri amplu, s-a gândit ideea de parteneriat între un IMM și un centru sau un grup de cercetare/ONG/UAT (minim 3 entități), cu scopul dezvoltării unui parc industrial și/sau tehnologic și o combinație ideală de producție. **Domnul Obadă** menționează că în opinia dumnealui, este nevoie de 3 factori: lider, resurse de know-how și un administrator, parteneriatul putând lua forma unui cluster, consorțiu, etc. De asemenea, domnul Obadă consideră că este necesară înțelegerea diferențelor între parcului industrial privat și cel public. Parcul industrial privat are ca singur scop obținerea de profit, de exemplu pe baza terenurilor și halelor pe care e amplasat. Parcul industrial public este cel care vine ca suport pentru mediul de afaceri, ca ajutor pentru dezvoltarea acestuia, pentru a deveni competitiv.

În cele ce urmează se duc discuții referitoare la diferite propuneri de formare a parteneriatelor, la forma juridică de administrare, la structura legală cu licență, oferită de Ministerul Cercetării și Digitalizării, la infrastructura pe care o vor oferi parcurile industriale, la facilități de promovare specifice, parte de marketing, de digitalizare, de încercări prototipuri sau chiar construcție de prototipuri în laboratoare, despre nevoia sau posibilitatea de a dezvolta și componenta de parc tehnologic.

Se ridică problema diferențelor de nevoi dintre regiuni, de piețe de muncă structurate diferit și piețe de afaceri diferite între județe. Obiectivul principal este de a sprijini dezvoltarea afacerilor și competitivitatea zonelor și de crearea de noi locuri de muncă.

Un alt aspect propus este cel al lansării de ghiduri diferite pentru fiecare județ, în funcție de nevoile specifice și a piețelor. **Doamna Gomboș subliniază** faptul că abordarea cu ghiduri diferite presupune transmiterea de propuneri specifice și de intenții de investiții din partea fiecărui județ/regiuni în parte. Aceste propuneri trebuie să se bazeze pe identificarea nevoilor reale ale regiunii, potențialul acestora și pe maturitatea proiectelor. De asemenea, se consideră că este nevoie de predefinirea, la nivelul fiecărei regiuni, a numărului de proiecte și tipul de proiect dorit. Doamna Gomboș precizează faptul că, AM este deschis acestei propuneri, și ulterior concretizării acestui model de lucru, va fi elaborată o structură generală comună, iar partea de customizare/particularizare pe regiune va fi dată de propunerile transmise din regiuni.

Se atrage atenția asupra faptului că o documentare improprie și parțială ar putea duce la deschiderea unui apel în cadrul căruia nu vor fi semnate contracte.

Ca o concluzie pentru acest subiect din Agenda reuniunii, doamna Gomboș propune ca în termen de 10 zile regiunile să transmită către AM aceste analize și propunerile lor cu privire la metodologia destinată sprijinirii infrastructurii de afaceri în regiunea respectivă. De asemenea, a menționat faptul că, dacă există proiecte pre-identificate într-o anumită regiune, propunerea poate fi transmisă cât mai rapid. În situația în care se va lansa apel pentru aceeași regiune, va fi urmat același model pentru fiecare dintre regiuni, în funcție de propunerile transmise. În aceste condiții programul începe să se deruleze, se vor semna contracte care vor genera cheltuieli.

Doamna Iva MARIC, DG REGIO subliniază necesitatea unui ghid sau 6 (pentru fiecare regiune în parte), foarte coerent, cu criterii de eligibilitate foarte bine definite. În ceea ce privește metodologia supusă dezbaterii în cadrul acestei reuniuni, constată o lipsă a clarității activităților sprijinite în cadrul acestui apel. Aceasta precizează că metodologia menționează că vor exista investiții în infrastructură, dar nu este clar ce alte activități vor fi sprijinite. **Doamna Iva MARIC** consideră că este foarte important și includerea altor activități. Infrastructură fără serviciile asociate/suplimentare adecvate nu înseamnă prea mult și impactul nu va fi suficient pentru mediul de afaceri și pentru dezvoltarea regională. Pornind de la aceasta, doamna Iva MARIC recomandă dezvoltarea/includerea mai multor activități suplimentare care ar putea intra în dezvoltarea anumitor servicii, care vor fi livrate la nivel de entitate.

În continuarea intervenției doamnei MARIC, doamna Gomboș subliniază faptul că aceste servicii, la rândul lor, trebuie să fie și ele legate de activitățile și cheltuielile din proiect, de exemplu, de echipamentul care va fi achiziționat, iar echipamentul trebuie să fie legat de serviciul pe care respectiva entitate îl va furniza rezidenților. Pot fi introduse și activități de perfecționare, în linie cu obiectivul fondului de tranziție justă. Acesta ar putea fi un exemplu de raționament coerent care stă la baza identificării activităților suplimentare.

Domnul KASPRZYK Krzysztof, în intervenția domniei sale, a reafirmat nevoia de a defini clar ceea ce urmează a fi sprijinit prin acest apel, infrastructură sau sprijin direct pentru IMM-uri, respectiv pentru rezidenții parcurilor. În opinia domnului KASPRZYK, în acest moment, acest lucru nu este încă clarificat. De asemenea, domnul KASPRZYK apreciază că este nevoie de urgentarea apelului. Domnul KASPRZYK consideră că eforturile AM de până acum trebuie apreciate și se propune ca în

viitoarea ședință a Comitetului de Monitorizare să fie discutate aspecte legate de tipul de beneficiarii eligibili, activitățile eligibile, sprijin, criteriile de priorizare, pe baza tuturor documentelor transmise din regiuni. În concluzie, este lansată propunerea de a analiza posibilitatea de lansare a două (2) ghiduri, 1 pentru parcul industrial, altul pentru parcul tehnologic.

Metodologie sprijin pentru dezvoltarea microîntreprinderilor

În continuare se dezbate metodologia și criteriile de evaluare și selecție pentru microîntreprinderi. **Doamna Bănoiu**, împreună cu **doamna Gomboș** explică faptul că la nivelul acestei metodologii există câteva propuneri de modificare, dat fiind faptul că metodologia a fost dezbătută și aprobată deja de către membrii CM. Modificările propuse în această reuniune sunt rezultatul unor situații evidențiate în procesul de evaluare și contractare desfășurat de colegii de la ADR-uri în cadrul apelului de proiecte destinat sprijinirii IMM-urilor.

Referitor la matricea de priorizare și la criteriile de priorizare a cererilor de finanțare, respectiv numărul 4, numărul 8 și numărul 9, care sunt supuse modificării, **doamna Bănoiu** prezintă succint conținutul acestora și intențiile de modificare, respectiv: criteriul 4 se referă la localizarea sediului social și sau al punctului de lucru. criteriul 8 se referă la priorizarea în funcție de angajamentul solicitantului de a utiliza materiale secundare. Modificarea se referă la descrierea acelor categorii de materiale care intră în denumirea generică de materiale secundare. Aceeași explicație se aplică pentru materialele locale. În ceea ce privește grila de evaluare, modificarea propusă se referă la criteriul viabilitatea planului de afaceri pentru care este propus ca acest criteriu C1 să fie partajat pe mai multe puncte și nu doar 10 și 0 puncte, dat fiind complexitatea și elementele care se analizează la nivelul unui plan de afaceri pentru a fi declarat viabil. Se face precizarea că cele sus menționate reprezintă singurele propuneri față de metodologia aprobată.

Sunt discutate aspecte referitoare la punctarea unor criterii precum: număr de angajați 0, cifră de afaceri, indicatori obligatorii versus indicatori suplimentari, indicatori care pot conduce la respingerea cererii de finanțare, despre corelarea punctelor între matrice și grilă. **Domnul Daniel ȘTEFAN, director ADR Muntenia** semnalează anumite necorelări între datele cuprinse în matrice și cele din grila de punctaj, concluzionând faptul că propunerile, de comun acord, pot fi preluate după eliminarea punctelor care erau în contradicție sau informații corelate parțial între documente. De asemenea, **domnul ȘTEFAN** propune reformularea punctului 2.6.1.1 din metodologie referitor la procesul de evaluare și selecție și își asumă transmiterea către AM a unei propuneri de modificare în acest sens.

Au fost purtate discuții despre extinderea obligativității consultării în procesul de recrutare prin introducerea furnizorilor de servicii de ocupare autorizați alături de AJOFM/ANOFM, despre eligibilitatea locului de implementare, cod CAEN pentru activitate nouă, modificare nivelul pragului de excelență la 75 și criteriu de eligibilitate zero angajați față de 1 angajat, dar cu mențiunea ca acest angajat să fie diferit de administrator sau patron, un angajat suplimentar sau nu pe care beneficiarul îl va avea ca urmare a implementării proiectelor. Ca o concluzie, a fost precizat faptul că modificările dezbătute vor fi introduse în metodologia care va fi lansată, spre aprobare prin procedură scrisă până pe data de 10 decembrie 2024.

Metodologie sprijin pentru creșterea durabilă a întreprinderilor sociale și crearea de locuri de muncă

În continuarea Agendei, doamna Gomboș propune începerea dezbaterilor pentru Metodologia referitoare la sprijinul pentru creșterea durabilă a **întreprinderilor sociale** și crearea de locuri de muncă și dă cuvântul domnului Obadă.

Domnul Obadă precizează faptul că acest apel este despre suportul care trebuie asigurat în această perioadă dificilă de tranziție întreprinderilor sociale, așa cum sunt definite ele în lege și va încuraja dezvoltarea activității acestui segment de economie, inclusiv prin elemente care pot asigura stabilitatea ei, prin asigurarea permiselor pentru crearea de locuri de muncă și evident, prin susținerea acelor măsuri care pot contribui la dezvoltarea entităților în spiritul sustenabilității, adică folosind resurse prietenoase cu mediul. Domnul Obadă menționează că prin acest apel, se urmărește creșterea locurilor de muncă, dezvoltarea regională, menținerea resurselor umane în zona în care se investește în dezvoltarea activităților, a firmelor care înțeleg specificul zonei, care oferă șanse de integrare tinerilor, persoanelor trecute de o anumită vârstă și celor care sunt definite ca fiind persoane aflate în dificultate. Tipul apelului în dezbateri este unul competitiv, iar alocațiile sunt cele cuprinse în metodologia transmisă membrilor CM anterior reuniunii. Domnul Obadă consideră că, pentru acest suport al entităților sociale, va exista un număr rezonabil de entități care ar putea să-și dezvolte activitățile în baza acestui sprijin, în fiecare regiune.

Au fost intervenții și propuneri de modificare: aspectele discutate la microîntreprinderi trebuie revizuite și în ghidul de întreprinderi sociale. Ex: neconcordanțele dezbătute pentru apelul de micro, criteriul A1, cel cu materii prime secundare, criteriul C1 trebuie evitate și aici. Mecanismul de selecție, agreat la microîntreprinderi, trebuie agreat și la întreprinderi sociale.

Sunt discuții pe tema sursei de finanțare și modul de acordare (grant și/sau administrator de grant). În intervenția avută, **domnul Alexandru Kelemen, Asociația pentru Dezvoltare Teritorială Integrată Valea Jiului** menționează faptul că întreprinderile sociale trebuie înțelese ca parte a comunității și nu neapărat ca o entitate economică, ca atare în grila de selecție nu ar trebui să fie impuse criteriile economice, tehnico-economice. Ca propunere avansată menționăm: eligibilitatea cheltuielilor cu salarii pentru membrii echipelor care se organizează în aceste întreprinderi sociale. A fost subliniată ideea ca întreprinderile sociale să nu fie privite ca niște afaceri, ci mai degrabă, ca un sprijin în comunitate pentru persoane fizice, asociații, etc. În acest context, trebuie înțeleasă și maparea geografică a întreprinderilor sociale pe regiuni, o problemă care nu ține neapărat de finanțare ci, de fapt, de înțelegerea sau mai corect neînțelegerea antreprenoriatului social.

Domnul Kelemen apreciază că, pentru Valea Jiului, trebuie o abordare diferită față de celelalte regiuni, și anume abordare de tip operator de grant în care investim un pic mai mult în ceea ce înseamnă dezvoltarea culturii antreprenoriale înainte de a acorda granturi diferitelor companii care pot să facă economie socială. Există temerea că, dacă nu există cultură antreprenorială, sustenabilitatea demersului acestui apel să fie efemeră.

De la județ la județ, numărul întreprinderilor sociale este diferit și destul de mic, este posibil ca alocarea să nu fie acoperită. A fost propusă varianta permiterii înființării de întreprindere sociale prin intermediul acestui apel.

În intervenția pe acest subiect, domnul KASPRZYK precizează faptul că apelul nu își propune finanțarea unor fundații, ci sprijinirea persoanelor care au diferite dezavantaje pentru a avea o viață productivă, pentru a porni o afacere. Domnia sa, apreciază că se pot revizui criteriile economice anterior discutate și prezentate, deși economiile sociale ar trebui să fie afaceri autosustenabile. De asemenea, **domnul KASPRZYK** consideră că este bine de urmărit statisticile și că este nevoie în consecință de propuneri concrete de stimulare a dezvoltării, întrucât interesul este ca aceste apeluri să aibă succes.

Ca o concluzie pe acest subiect, **doamna Gomboș** propune ca în comitetul de monitorizare viitor, în format online, să aibă loc o discuție pentru definitivarea metodologiei, în vederea lansării variantelor de incubator și grant. De asemenea, solicită implicarea Asociației pentru Dezvoltare Teritorială Integrată Valea Jiului în elaborarea propunerii de metodologie.

Prezentare proiectul Incubator de afaceri verzi destinat tinerilor și proiectul Comunități verzi - criteriile de selecție a operațiunilor

În acord cu Agenda reuniunii s-a trecut la prezentarea proiectului *Incubator de afaceri verzi destinat tinerilor* – proiect finanțat DG Regio dezvoltat de către Asociația Be-Teen Association și Universitatea, susținută de **dna. Roxana Pistol**, reprezentantă Asociația Be-Teen Association și proiectul *Comunități verzi -criteriile de selecție a operațiunilor*, susținută de către dna. Olimpia Nicolae, reprezentantă Greenpeace Romania. Referitor la prezentarea acestui proiect, dl. Migliara a arătat că un astfel de incubator poate fi cuprins printre activitățile și serviciile ce vor fi realizate în cadrul proiectelor de parcuri industriale/tehnologice, așa cum s-a discutat anterior, pe marginea metodologiei relevante.

Abordarea temei referitoare la comunitățile energetice

În urma prezentărilor, **domnul Migliara** adaugă necesitatea unor intervenții pentru crearea și suportul comunităților de energie. Domnia sa apreciază că în momentul de față nu există propuneri concrete sau metodologii pe această temă și nici cadru legislativ definitiv și consideră că este nevoie de discuții ulterioare pe această temă și de elaborarea unei propuneri de metodologii pentru comunitatea energetică.

Pe subiectul comunităților energetice, a intervenit reprezentanta Ministerului Energiei, **dna. IACOVACHE Andreea-Luciana** care a oferit asigurări asupra activității grupului de lucru constituit în acest sens la nivelul instituției, despre deschiderea acestuia la colaborarea în ceea ce privește crearea cadrului legislativ, pentru o abordare coerentă în apelul care se va lansa. Se propune stabilirea unui calendar adecvat de lucru interinstituțional și în acest context, doamna Gomboș propune o întâlnire viitoare pentru elaborarea metodologiei aferente apelului de proiecte **destinat comunităților energetice**.

Abordarea temei sprijinirea investițiilor care contribuie la obiectivele platformei STEP

Lucrările reuniunii au continuat cu intervenția online a **domnului Doru Mateescu, reprezentant JASPERS/BEI**, care a subliniat faptul că au fost purtate discuții interne, dar și cu AM, MIPE cu privire la abordarea STEP în cadrul PTJ, pașii următori, astfel încât să existe progres. JASPERS/BEI reafirmă disponibilitatea de a intra în parteneriat cu AM PTJ pentru asigurare sprijin în evaluarea și implementarea celor mai bune proiecte în domeniile STEP.

A urmat o scurtă intervenție a domnului Mărgărit reprezentant Liberty Galați care a confirmat participarea la întâlnirile interne cu reprezentanții AM, ministerul de finanțe, dar sunt așteptate deciziile cu privire la aceste proiecte preidentificate la nivelul PTJ.

Doamna Gomboș a preluat discuția pe subiectul STEP și a făcut câteva precizări referitoare la **oportunitatea modificării programului** și accesarea noilor facilități date de noul regulament STEP, despre modalitate de modificare/structurare a programului în vederea **includerii Priorității 8 și celor două tipuri acțiuni**, unele destinate proiectelor predefinite (întreprinderi mari -Azomureș și Liberty Galați), altele care sunt de tip competitiv (IMM-uri), informații cu privire la **mecanismul de finanțare** (50% grant, 50% împrumut cu dobândă subvenționată), dar și despre **pragul maxim la nivel de proiect** stabilit, în momentul de față de 10 milioane de euro.

De asemenea, doamna Gomboș a precizat câteva elemente ale mecanismul de evaluare și selecție, demersurile realizate astfel încât partea de eligibilitate să fie făcută în parteneriat cu cei de la Banca Europeană de Investiții, componenta Jaspers, urmând ca lista proiectelor considerate eligibile să fie transmise băncii care va câștiga licitația și care va verifica bancabilitatea beneficiarilor. Ca etape parcurse, doamna Gomboș a menționat faptul că, au avut loc întâlniri tehnice cu Consiliul Concurenței, cu Ministerul Finanțelor Publice și cu cele două companii Liberty și Azomureș pentru identificarea etapelor de parcurs și a modului optim de acordare a ajutorului de stat. Cele două fișe au fost transmise de către companii autorității de management, autoritatea de management la rândul ei le-a înaintat Consiliul Concurenței, așteptându-se în prezent notificarea Comisiei. Pentru apelul de IMM au fost două sesiuni de expresii de interes, una customizată cu o fișă standard, una înaintea acesteia fără a avea o formă standard de depunere.

Este făcută precizarea potrivit căreia, din centralizarea efectuată până în acest moment la nivelul AM, un număr considerabil de idei de proiecte sunt cu mult peste pragul admis de 10 milioane, iar pentru alte proiecte există riscul să nu se încadreze în categoria activităților eligibile conform regulamentului STEP.

Referitor la etapele viitoare au fost menționate: efectuarea analizei ex-ante pentru instrumentului financiar, fișă cu privire la sprijinul Jaspers/BEI a fost agreată la nivelul autorității de management și așteaptă aprobarea acesteia de către colegii din cadrul divizei de la nivelul Comisiei. Ca procedură, potențialii beneficiari vor lucra direct cu reprezentanții JASPERS. Autoritatea de Management va lansa discuțiile cu Banca de Investiții și Dezvoltare, cu care se va semna acordul de finanțare la nivelul întregii valori. Banca de Investiții și Dezvoltare, la rândul ei, va fi responsabilă de desfășurarea proceduri de selecție a băncilor, iar lista proiectelor eligibile va fi transmisă băncii care va câștiga licitația.

Comunicare

Doamna Mariana Ionescu, responsabilă comunicare AM PTJ, a prezentat activitățile privind comunicarea, informarea și vizibilitatea PTJ, desfășurate la nivelul Programului Tranziție Justă în decursul anului 2024. Au fost prezentate modalitățile de informare a publicului țintă care s-au realizat prin intermediul evenimentelor, sesiunilor de informare, activităților de Helpdesk, a informațiilor postate pe site-urile instituționale și canalele de social media ale MIPE și ADR-urilor.

A fost precizat faptul că, pagina dedicată PTJ, găzduită de site-ul MIPE și care reprezintă o sursă de informare permanentă de informare, a fost actualizată tot în decursul anului 2024.

De asemenea, a fost prezentată identitatea de brand a PTJ, statusul, geneza acesteia, realizate în cadrul unui contract de prestări servicii derulat de către AM PTJ. Astfel, sigla și sloganul PTJ, “ÎmprEUnă clădim comunitățile viitorului”, au devenit obligatorii începând cu 29 noiembrie 2024, conform Instrucțiunii AM PTJ nr.7/2024.

S-a făcut referire și la generatorul de machete, un instrument util Beneficiarilor PTJ în elaborarea materialelor de comunicare realizate în cadrul proiectelor și care este pus la dispoziție pe site-ul MIPE, la adresa <https://generatormachete.mfe.gov.ro/>.

În final au fost punctate intențiile imediate privind activitățile de informare și comunicare ce se vor derula, în anul 2025, sub sloganul “ÎmprEUnă clădim comunitățile viitorului și care se vor regăsi în Planurile Anuale de Acțiuni.”

Domnul Krzysztof apreciază conceptul de identitate ales, (poziționarea nu întâmplătoare a acronimului “UE” în corpul cuvântului ÎmprEUnă) dar face câteva precizări referitoare la necesitatea de a asigura calitatea comunicării și apreciază că pentru a obține un efect vizibil bun, este nevoie de a renunța la limbajul greoi, birocratic. Domnia sa insistă asupra modificării modelelor de comunicare folosite, pe categorii de beneficiari, fie IMM-uri, fie grupuri locale, fie publicul și zona de media. Consideră că acest proiect deține un imens potențial de comunicare.

Diverse

Ultimele intervenții și prezentări din cadrul reuniunii au fost cele ale domnului Kelemen cu privire la progresul înregistrat la nivelul proiectelor din Valea Jiului, iar pentru prezentarea referitoare la model de bună în domeniul economiei sociale a fost realizată de către **doamna Angela Achitei, Asociația Alături de Voi** care a prezentat proiecte derulate în domeniul economiei sociale pentru dezvoltare economiei sociale și a rețelei de economie socială, inclusiv din perspectiva administratorului de grant.

Concluziile reuniunii

Concluziile reuniunii au aparținut doamnei Gomboș și sunt următoarele:

1. pentru Metodologia și criteriile de evaluare și selecție – Sprijin pentru dezvoltarea microîntreprinderilor (1.B) au fost stabilite următoarele:

- vor fi inserate observațiile și va fi transmisă membrilor CM PTJ în vederea aprobării prin procedură scrisă până pe data de 10.12.2024. Procedura a fost demarată, termenul de transmitere a votului este mâine 17.12.2024, după care va fi emisă Nota de finalizare a procedurii.

2. pentru Metodologia și criteriile de evaluare și selecție - Sprijin pentru infrastructura de afaceri (1.D)

- în 10 zile (până pe 20.12.2024) sunt așteptate propunerile membrilor CM în special cu privire la formula partenerială și activitățile care urmează a fi sprijinite prin apel,
- metodologia trebuie să cuprindă și activități adiționale/conexe investițiilor în infrastructură, de ex. măsuri de formare/recalificare,
- luarea în calcul a unor lansări de apel separate, la nivelul regiunilor în funcție de maturitatea evaluării nevoii, inclusiv a proiectelor identificate;
- propunerile de activități să fie clar exprimate, cuantificabile
- formula partenerială propusă să fie dezvoltată în relație cu tipurile de activități propuse;
- asigurarea corelării între nevoia de dotare a parcului – tipul de echipamente/dotări - serviciile care urmează a fi dezvoltate/furnizate -măsuri de formare/recalificare;
- versiunea consolidată va fi aprobată în CM din ianuarie 2025 (reuniune online).

3. pentru Metodologie și criteriile de evaluare și selecție - Sprijin pentru creșterea durabilă a întreprinderilor sociale și crearea de locuri de muncă (1.C)

- se iau în calcul discutarea propunerii ADITI Valea Jiului de a dezvolta GS și Metodologia din perspectiva includerii formei de sprijin de tip administrator de grant (incubator de afaceri) și grant;
- criteriu referitor la formare trebuie redefinit pentru a puncta gradual, în funcție de categoria de formare și calitatea formării (competențe generale și /sau specifice);
- versiunea consolidată va fi aprobată în CM din ianuarie 2025 (reuniune online).

4. pentru Metodologia și criteriile de evaluare și selecție - Sprijin pentru dezvoltarea și dotarea centrelor de formare profesională (2D)

- a fost obținut acordul membrilor CM pentru următoarele criterii:
 - **criteriul B.** Criterii de eligibilitate privind solicitantul
 - ☐ solicitant unic AJOFM
 - Solicitantul a depus și are aprobată cererea de finanțare în cadrul apelului de proiecte Sprijinirea capacității AJOFM, măsuri active de ocupare, reconversie profesională și actualizare de competențe (2.A)
 - **criteriul C.** Criterii de eligibilitate a proiectului
 - ☐ la pct. 3 se adaugă 3.4 Solicitantul se angajează ca cel puțin cel puțin 75% din numărul total de persoane care utilizează noua infrastructură a centrelor de formare

modernizate/dezvoltate în cadrul proiectului sunt persoane care beneficiază de măsuri orientare și de formare profesională, identificate și profilate în baza metodologiei de actualizare permanentă a nevoilor de formare elaborată prin implicarea și/sau în parteneriat cu reprezentanții economico-sociali relevanți teritorial/regionali.

☐ se adaugă criteriu 14. Calitatea documentației tehnico-edilitare - 14.1 Documentația tehnico-economică respectă structura prevăzută de HG 907/2016? Se verifică dacă documentația tehnico-economică depusă conține părți scrise/părți desenate, deviz general și devize pe obiect, existența a 2 scenarii, un grafic general de realizare, și alte elemente prevăzute de legislația aplicabilă.

☐ se adaugă criteriu 15 Justificare nevoii investiției - 15.1 Proiectul justifică nevoia de investițiile în infrastructura centrelor de formare profesională în baza analizei efectuate la nivelul AJOFM cu privire la numărul de persoane care vor beneficia de servicii de formare și orientare profesională de formare, respectiv în raport cu valoarea indicatorul RCR 65 – Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă asumată.

- **criteriul D.** Criterii privind eligibilitatea cheltuielilor

☐ pct. 1.4 Valoarea totală a cheltuielilor destinate dotării cu echipamente nu depășește 10% raportată la valoarea eligibilă a activității principale a proiectului (extindere/construcție nouă) astfel cum este prevăzut în Ghidul solicitantului.

☐ pct. 1.6 Valoarea totală a categoriei de cheltuielile pentru consultanță și expertiză nu depășește de 5% raportată la valoarea eligibilă a cheltuielilor destinate lucrărilor de execuției.

- în GS se va preciza termenul de 12 luni pentru depunerea autorizației de construire.

o versiunea consolidată va fi aprobată în CM din ianuarie 2025 (reuniune online)

În ceea ce privește stabilirea următoarei reuniuni a CM, doamna Gomboș a avansat propunerea **organizării în ianuarie 2025 a unei reunii online** pentru definitivarea Metodologiilor avute pe Agenda acestui eveniment.

Președinte CM PTJ 2021-2027

Svetlana GOMBOȘ

Întocmit,
Secretariat permanent CM PTJ
Alina Bănoiu, consilier